

Hayvan Tarihi Ağı

Hayvanât Bülteni

20
26

KIŞ

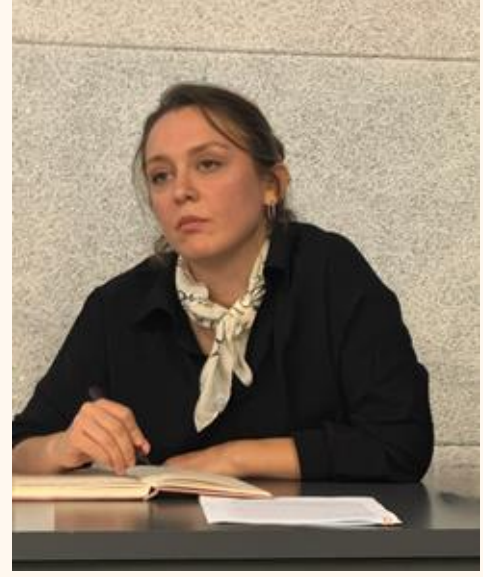
Fotoğraf: Philippe Zuber

Hayvanât Konuşmaları

Hayvanât Konuşmaları'nın 2025 yılındaki son konuğu "Canlı Hayvan Ticareti, Hayvan Emeği ve 'Yüzen Ahırlar'" başlıklı konuşmasıyla Gizem Haspolat oldu. Konuşmacı, on binlerce sığır taşıdığı için "yüzen ahır" olarak anılan ithalat gemilerinin 2018'de Türkiye'yi canlı sığır ithalatında dünya ikincisi yapan devasa bir ekonominin parçası olduğunu açıkladı.

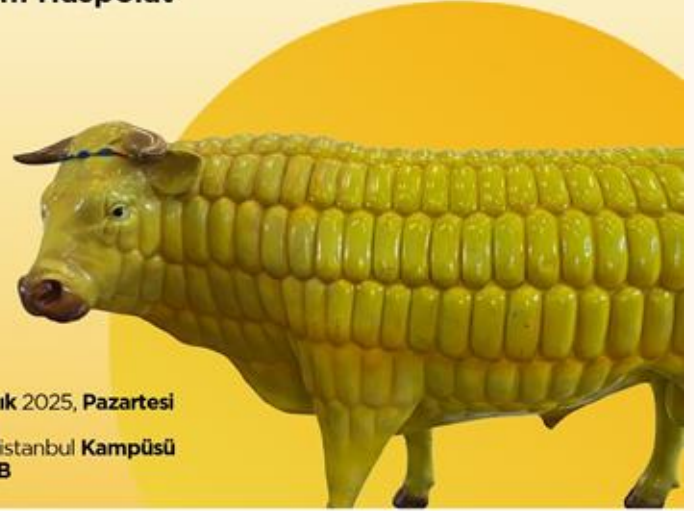
Rice Üniversitesi'nde yaptığı doktora çalışmasını sunan araştırmacı, Türkiye'de canlı hayvan ithalatının 2010'dan bu yana şekillendirdiği "ucuz et" politikasından hareketle "Endüstriyel Hayvan Kompleksi," "hayvan kapitalizmi," "canlı emtialar" ve "metabolik emek" kavramlarına değindi. Haspolat, gümrük ofislerinde, tarım ve hayvancılık fuarlarında ve veteriner hekimlerle yaptığı görüşmelerden edindiği çıkarımlarla ithalata dayanan hayvancılık ekonomisini eleştirel bir çerçevede ele aldı.

HAYVANÂT KONUŞMA DİZİSİ

YÜZEN AHIRLAR, TAŞINABİLİR BEDENLER: HAYVAN EMEĞİ ODAĞINDA CANLI HAYVAN TİCARETİ

Konuşmacı:
Gizem Haspolat

15 Aralık 2025, Pazartesi
17.00
santralistanbul Kampüsü
E1-103B

 Hayvanât
Hayvan Tarihi Ağı

 İstanbul
Bilgi Üniversitesi

Yazının devamına [buradan](#) erişebilirsiniz.

Kitap Tanıtımı

Marcy Norton, *The Tame and the Wild: People and Animals After 1492*, (Massachusetts: Harvard University Press, 2024), 438.

Bu kitapta Marcy Norton, Amerika kıtasının sömürgeleştirilmesinin ardından ortaya çıkan etkileri ayrıntılı biçimde inceler. Yazar, özellikle insan dışı hayvanlara yönelik tutumlar üzerinden Yerli Amerikalılar ile Avrupalıların yaşam tarzlarını karşılaştırarak odağını iki toplum arasında gidip gelen bir perspektife yerleştirir. Sömürgeleştirme süreci yalnızca bu grupların birbirlerinin yaklaşımlarını tanımalarını sağlamakla kalmamış; aynı zamanda toplumları dönüştürmüş, zooloji biliminin gelişimini etkilemiş ve evcil hayvanlara dair modern bakış açılarımızı şekillendirmiştir.

Kitabın temel argümanı, insanlar ile insan olmayan hayvanlar arasındaki ilişkiye dayanmaktadır. Marcy Norton, hayvan sömürüsüne yönelik modern pratikleri sorgulamada tarih bilgisinin önemini ve hayvan failliğinin (agency) tanınmasını vurgular. Yazar; etoloji, tarih, etnografi ve çevre çalışmaları gibi farklı disiplinlerden beslenen argümanlarını, arşiv belgeleri ve çeşitli yazılı metinlerle desteklemektedir.

Norton, insan-hayvan ilişkisi üzerine kapsamlı bir çalışma ortaya koyarak, insanların yüzyıllardır hayvanlara bilinçli biçimde uyguladığı vahşeti gözler önüne serer ve bu acımasız eylemleri meşrulaştırmak için başvurulan çeşitli yöntemleri açığa çıkarır. Bana göre bu kitap, insanların hayvanlara yönelik algısını daha az sömürücü ve daha empatik bir yöne dönüştürme potansiyeline sahip, okunmaya değer bir eserdir.

Lala Fatalieva

Yazının devamına [buradan](#) erişebilirsiniz.

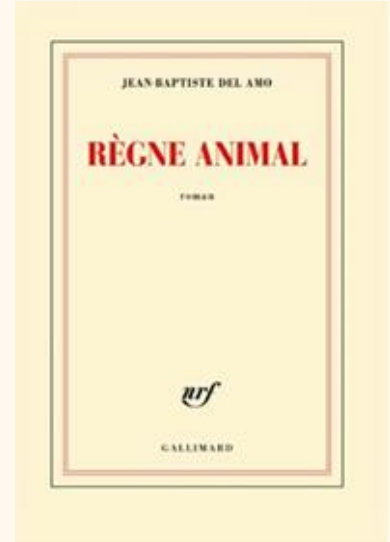
Hayvan Bedeninden Tarihi Okumak: Règne Animal (Hayvan Hükümranlığı) ve Şiddetin Sürekliliği

Hayvan Hükümranlığı, hayvanlara dair bir hikâye anlatmaktan çok, insanın tarih yazımına hayvanı dahil ederek onun kritik rolünü vurgulamak daha etik ve eşitlikçi yaklaşımı benimser. Bu beden tarihi yazımı örneği ne resmi belgelerde ne de insan merkezli anlatılarda kolayca izlenebilen bir tarihtir. Çiftlikte başlayan gündelik temaslarda, savaşın çamurlu mekânlarında ve mezbahadaki seri sömürü ve kıyım pratiklerinde ortaya çıkan bu tarih; bedenlerde, duyularda ve sessizliklerde saklıdır. Roman, hayvanların tarihini anlatmak yerine, hayvanların tarihin nasıl yaşandığını bize göstermesine izin verir.

Hayvan Hükümranlığı'ni tarihsel bir kaynak olarak okumak, hayvan tarihinin yalnızca temsil, hukuk ya da insan söylemi üzerinden yazılamayacağını kabul etmek anlamına gelir. Anlatı, hayvan bedenini edilgen bir arka plan olmaktan çıkararak, tarihsel sürekliliklerin maddi taşıyıcısı hâline getirir. Çiftlikte öğrenilen bakım ve sömürü pratikleri, savaşta genişleyerek insan bedenlerini de içine alan bir şiddet rejimine dönüşür; mezbahada ise bu rejim, duygudan ve ilişkiden arındırılmış bir düzene kavuşur. Bu süreklilik, hayvanlara yönelik şiddetin istisnai ya da bireysel değil, tarihsel olarak inşa edilmiş bir ilişki biçimi olduğunu gösterir. Kitabın kuşaklararası anlatısı, bu ilişkinin nasıl sorgulanmadan devralındığını ve nasıl görünmez kılındığını açık eder.

Büşra Bilgiç

Yazının devamına [buradan](#) erişebilirsiniz.

Çalıştay Duyurusu

Bu çalıştayda hayvanları yalnızca tarihin, bilimin ya da kültürün nesnelere olarak değil; bilgi üretiminin, etik tartışmaların ve toplumsal düşüncenin öznesi olarak ele alıyoruz.

“Hayvan Dönemeci”, doğa tarihi ve evrim tartışmaları, beşeri ve sosyal bilimlerde eleştirel yaklaşımlar ve sanat–edebiyat–sinemada hayvan temsili üzerine disiplinlerarası bir buluşmaya davetlisiniz.

Hayvan Dönemeci-Yuvarlak Masa (14:00-15:30) 27 Mart Cuma

Moderatör: Sibel Yardımcı; Panelistler: Eylül Almaçık Özyer, Ezgi Hamzaçebi, Mine Yıldırım, Özlem Güçlü.

Doğa Tarihi, Evrim ve Etik: Hayvanlarla Çalışmanın Bilimsel Temelleri (10:00-11:30) 28 Mart Cumartesi

- Oturum Moderatör: Ashhan Niksarlı; Panelistler: Gönenç Göçmengil, Utku Perktaş, Yeliz Ergöl.

Beşeri ve Sosyal Bilimlerde Eleştirel Hayvan Çalışmaları (13:00-14:30)

- Oturum Moderatör: Cihangir Gündoğdu; Panelistler: Deniz Dölek Sever, Emre Koyuncu, Abu B. Siddiq.

Hayvan Temsili: Estetik-Etik-Politik Sorular ve İhtiyaçlar (15:00-16:30)

- Oturum Moderatör: Özlem Güçlü; Panelistler: Dijan Özkurt, İnci Bilgin Tekin, Özlem Gök, Tuba Emiroğlu.

ELEŞTİREL HAYVAN ÇALIŞMALARI: KAYNAK, YÖNTEM VE YAKLAŞIMLAR

“Hayvan Dönemeci”, “Doğa Tarihi, Evrim ve Etik”, “Beşeri ve Sosyal Bilimlerde Eleştirel Hayvan Çalışmaları” ve “Hayvan Temsili” başlıklarını ele alacağımız iki günlük çalışmaya davetlisiniz.

27 Mart 2026, Cuma
14.00-15.30
santralistanbul Kampüsü
Enerji Müzesi Kontrol Odası

28 Mart 2026, Cumartesi
10.00-18.00
santralistanbul Kampüsü
Seyfi Arkan İlinisi Mahkeme Salonu

Hayvanat
Hayvan Tarihi Ağı

Istanbul Bilgi University

 hayvanat.bilgi.org.tr

 hayvanat@bilgi.edu.tr

 HayvanatNetwork

 [hayvanatanimalstudies](https://www.instagram.com/hayvanatanimalstudies)

Adres: Emniyettepe, Kazım Karabekir Cad,
No 2/13, 34060 Eyüpsultan İstanbul